

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 maja 2018 r.

sprawy **W.T.**

skazanego z art. 230 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 5 lipca 2017 r., sygn. akt X Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w P.

z dnia 3 stycznia 2017 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną,

**2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego W. T.**

UZASADNIENIE

W.T. został oskarżony o to, że „w okresie od 27 marca do 19 lipca 2014 r. w G. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził A.K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że powołując się na swoje wpływy u funkcjonariuszy publicznych z Komisariatu Policji w G., Komendy Powiatowej Policji w P., Prokuratury Rejonowej w P. i Sądu Rejonowego w P., wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do tego faktu i możliwości załatwienia umorzenia postępowania karnego o sygn. RSD [...] 2 Ds. [...], prowadzonego przeciwko A.K. podejrzanemu o czyn z art. 178a § 1 k.k., w wyniku czego uzyskał

korzyść majątkową w kwocie 8.000 zł”, tj. o czyn z art. 230 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 3 stycznia 2017 r., sygn. akt II K [...], uznał W.T. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 230 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazał go, a na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności. Jednocześnie na podstawie art. 46 § 1 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej O.K. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową B.G. kwoty 8.000 zł oraz zasadził m.in. na rzecz pokrzywdzonego W. K. koszty z tytułu ustanowienia pełnomocnika.

Apelację od powyższego wyroku złożył m.in. obrońca oskarżonego, który zaskarżył wyrok w części, tj. w zakresie orzeczenia o karze, jak również w części dotyczącej zasądzenia od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego W.K. kosztów z tytułu ustanowienia pełnomocnika i zarzucił:

„a) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę wyjaśnień oskarżonego W.T. i odmowę przyznania im waloru wiarygodności w zakresie, w jakim podnosił on po swojej stronie chęć pomocy i pocieszenia pokrzywdzonego w związku ze zdarzeniem z dnia 26/27 marca 2014 r., co mogło mieć wpływ na treść wyroku przez poczynienie błędnych ustaleń faktycznych i niezasadne uznanie, że działanie oskarżonego miało na celu cyniczne wykorzystanie osoby pokrzywdzonego, a w konsekwencji orzeczenie wobec oskarżonego rażąco niewspółmiernie surowej kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,

b) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku polegający na bezpodstawnym określeniu negatywnej prognozy wobec oskarżonego i przyjęcie, że orzeczenie względem niego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie byłoby wystarczające dla osiągnięcia celów kary, w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa, a wyrządzona szkoda była znacznych rozmiarów, co w konsekwencji spowodowało orzeczenie wobec oskarżonego rażąco niewspółmiernie surowej kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, podczas gdy prawidłowa

ocena takich okoliczności jak m.in. dotychczasowa niekaralność oskarżonego, przyznanie się do winy, zachowanie po popełnieniu przestępstwa, powinny skutkować zastosowaniem wobec oskarżonego instytucji warunkowego zawieszenia orzeczonej kary 2 lat pozbawienia wolności,

c) orzeczenie wobec oskarżonego rażąco niewspółmiernie surowej kary 2 lat pozbawienia wolności, która to kara nie uwzględnia występujących po stronie oskarżonego okoliczności łagodzących, tj. dotychczasowa niekaralność oskarżonego, jego zachowanie się po popełnieniu przestępstwa, przyznanie się do winy, a których uwzględnienie powinno skutkować wymierzeniem oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,

d) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 627 k.p.k. in fine przez zasądzenie od oskarżonego na rzecz W.K. kosztów z tytułu ustanowienia pełnomocnika w sytuacji, gdy do sprawy w charakterze oskarżyciela posiłkowego wstąpiła córka pokrzywdzonego – O.K. działająca przez matkę B.G., a nadto, zasądzenie tych kosztów jest nieuzasadnione z uwagi na posiadanie przez W.K. wiedzy o pozostawieniu przez jego syna A.K. małoletniej córki i nieujawnienie tego faktu zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak i sądowego”.

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz uchylenie obowiązku zwrotu od oskarżonego na rzecz W.K. kosztów z tytułu ustanowienia pełnomocnika. Obrońca wystąpił ponadto o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zaświadczenia o pobycie oskarżonego w szpitalu z dnia 22 października 2010 r., zaświadczenia o stanie zdrowia z dnia 26 stycznia 2017 r. oraz zaświadczenia lekarskiego z dnia 6 lutego 2017 r. - na okoliczność stanu zdrowia oskarżonego, konieczności stałego leczenia rehabilitacyjnego oraz kontroli diabetologicznej, ortopedycznej, urologicznej.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 5 lipca 2017 r., sygn. X Ka [...], zmienił zaskarżone orzeczenie poprzez uchylenie rozstrzygnięcia z art. 46 § 1 k.k., a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego kasacją „w zakresie, w jakim Sąd odwoławczy utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego”, obrońca, na podstawie

art. 523 § 1 k.k. zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego, polegające na:

„a) obrazie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. przez zaakceptowanie dowolnej oceny wyjaśnień oskarżonego dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oraz rozumowania tego Sądu, co do charakteru działania oskarżonego w sposób świadomy, przemyślany i cyniczny, mający na celu jedynie wykorzystanie sytuacji w jakiej znalazł się A.K. i uznanie, które to uchybienie mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia przez uznanie, że swoim zachowaniem oskarżony wypełnił również znamiona art. 286 § 1 k.k. i przyjęcie kumulatywnej kwalifikacji karnej, jak również na treść rozstrzygnięcia o karze,

b) obrazie art. 440 k.p.k. przez nieorzeczenie przez Sąd Okręgowy niezależnie od granic zaskarżenia w sytuacji, gdy zachowanie oskarżonego nie wypełnia znamion art. 286 § 1 k.k., co mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia przez zaakceptowanie przyjętej przez Sąd pierwszej instancji kumulatywnej kwalifikacji prawnej z art. 230 § 1 k.k. w zbiegu z art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. oraz na treść rozstrzygnięcia o karze,

c) obrazie art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. przez nierozważenie okoliczności związanych ze stanem zdrowia oskarżonego i nieustosunkowanie się w uzasadnieniu wyroku do przedłożonych przez oskarżonego zaświadczeń z dnia 22 października 2010 r., z dnia 26 stycznia 2017 r. oraz z dnia 6 lutego 2017 r., co mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, co do rozstrzygnięcia o karze i wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania”.

Podnosząc powyższe zarzuty autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania w postępowaniu apelacyjnym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez obrońcę skazanego W.T. kasacja jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Wzruszenie prawomocnego orzeczenia w drodze kasacji jest możliwe w wypadku stwierdzenia uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych) lub rażącego naruszenia prawa materialnego lub procesowego, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Warunki te, w zestawieniu z treścią kasacji, prowadzą do następujących konkluzji:

1. zarzut z pkt 1 kasacji *de facto* sprowadza się do zanegowania przyjętych przez Sąd odwoławczy jako własnych ustaleń dokonanych przez Sąd I instancji co do sprawstwa skazanego w zakresie zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu z art. 230 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Zdaniem obrońcy skazanego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że W. T. swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., występującego w kumulatywnej kwalifikacji z art. 230 § 1 k.k. Przedstawione przez niego argumenty, które miałyby uzasadniać zajęte stanowisko, nie są niczym nowym, były one bowiem podnoszone na etapie postępowania apelacyjnego, chociaż w innym kontekście. Analiza uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego uprawnia do twierdzenia, iż wyjaśnienia skazanego były znane orzekającym Sądom i zostały szczegółowo rozważone i ocenione. Ocena dokonana przez Sąd Rejonowy zyskała akceptację Sądu odwoławczego, który ją w pełni podzielił. Lektura kasacji prowadzi do wniosku, iż brak jest w niej argumentów kwestionujących zasadność ocen dokonanych przez oba Sądy w kontekście błędów lub ich niezgodności z zasadami logiki lub doświadczeniem życiowym. Zauważyć również należy, że zarzut ten jest w istocie niedopuszczalny, skoro skarga apelacyjna dotyczyła tylko rozstrzygnięcia o karze – okoliczność ta, jak się wydaje, nie umknęła uwadze skarżącego, skoro w zarzucie drugim wskazuje, iż Sąd odwoławczy zaniechał rozpoznania apelacji poza granicami zaskarżenia;

2. w związku z zarzutem 1 kasacji pozostaje zarzut z jej pkt 2 (obraży art. 440 k.p.k.), który także opiera się na kwestionowaniu sprawstwa skazanego. Zgodnie z brzmieniem art. 440 k.p.k., jeżeli utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe, podlega ono, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, zmianie na korzyść oskarżonego albo, w sytuacji

określonej w art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k., uchyleniu. Sąd odwoławczy ma prawo i obowiązek zbadania sprawy pod względem merytorycznym i prawnym nie tylko w granicach środka odwoławczego, ale także z urzędu niezależnie od tych granic, celem stwierdzenia, czy nie zachodzi oczywista niesprawiedliwość wyroku. Do obrazu przywołanego przepisu może zatem dojść wówczas, gdy sąd odwoławczy nie skontroluje orzeczenia pod kątem jego ewentualnej oczywistej niesprawiedliwości. Powtórzyć należy, iż Sąd Okręgowy w W. zaaprobował i przyjął jako własne ustalenia Sądu I instancji w części, w jakiej ten uznał W.T. winnym popełnienia czynu z art. 230 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., nie znajdując podstaw do zmiany wyroku w tym zakresie. Stanowisko obu Sądów znajduje uzasadnienie w zgromadzonych dowodach, które ocenione zostały w zgodzie z wymaganiami wynikającymi z art. 7 k.p.k. Wskazać również trzeba, że skarżący próbuje wykazać nietrafność zastosowania art. 286 § 1 k.k. przez zakwestionowanie ustaleń faktycznych, rzutujących na znamiona typu czynu zabronionego, co jest zabiegiem w postępowaniu kasacyjnym niedopuszczalnym;

3. wprawdzie Sąd odwoławczy nie odniósł się do sytuacji zdrowotnej skazanego oraz zaświadczeń lekarskich świadczących o tym, że nie może on odbywać kary pozbawienia wolności w warunkach izolacji więziennej, nie oznacza to jednak, iż dopuścił się tym samym „rażącego naruszenia prawa”. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku na k. 7 odniósł się do zarzutów apelacyjnych związanych z wymiarem kary w kontekście zmiany wyroku i orzeczenia wobec skazanego W. T. kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jednocześnie dokonując oceny tej kary w kontekście przepisów art. 53 § 1-2 k.k. i art. 69 § 1-2 k.k., stwierdzając brak podstaw do jej kwestionowania w instancji odwoławczej. Była to zatem ocena kary wymierzonej przez Sąd I instancji za popełnienie przez skazanego przestępstwa. Chociaż stan zdrowia sprawcy mieści się w kategorii „warunki osobiste” w rozumieniu art. 53 § 2 k.k., jednakże brak odniesienia się przez Sąd odwoławczy do tej kwestii nie stanowi rażącego naruszenia prawa, a naruszenie to nie mogło mieć istotnego wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia, ponieważ wymierzona skazanemu dolegliwość jest sprawiedliwa. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że z zaświadczeń lekarskich nie wynika, iż stan zdrowia skazanego uniemożliwia mu odbywanie kary

pozbawienia wolności (zaświadczenia k.677-680/tom IV). Stan ten może mieć ewentualny wpływ na wykonanie orzeczonej kary, ale zagadnienie to należy do fazy postępowania wykonawczego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.